

Záznam ze setkání PS pro rovné příležitosti

Datum a místo konání: 3. 10. 2023, kancelář MAP, Volnočasové centrum MH, Zámecká 744, Mnichovo Hradiště

Zúčastnily se: Lucie Beranová (host), Veronika Biskupová, Helena Charvátová, Klára Karásková, Martina Kestnerová, Kateřina Nevřelová, Michaela Svobodová, Iva Štrojsová

Omluvena: Gabriela Luková Sittová

Program:

0. Představení, seznámení, očekávání
1. MAP IV – nastavení projektu
2. PS pro RP v MAP IV MH
3. Aktuální témata, témata z MAP III: dotazník Klima, školní poradenská pracoviště – AP
4. Etický kodex učitele
5. Kvalitní škola – indikátory ČŠI
6. Témata přítomných
7. Termíny schůzek, rozloučení

1. Představení, seznámení, očekávání

Iva Štrojsová, vedoucí PS pro RP, přítomné přivítala, vzájemně jsme se seznámili s novou členkou PS, s paní Michaelou Svobodovou, učitelkou v MŠ Klubičko v Bosni, s paní Kateřinou Nevřelovou (SPC MB), s paní Klárou Karáskovou (školský referent na MÚ MH), Renata Pažoutová se stala učitelkou na střední škole – předškolní pedagogika.

Při vzájemném představování se otevřela diskuse o:

- možnosti zapojení dobrovolníků – seniorů do škol;
- počtu zájemců přihlašujících se do konkurzních řízení na post ředitele (v LB kraji bývá na jedno místo vyšší počet zájemců);
- aktivitě škol, v níž rodičům dají seznam toho, co čeho by se rodič mohl zapojit, s čím by mohl škole pomoci;
- stále trvajících dlouhých čekacích lhůtách ve školských poradenských zařízeních.

Spolufinancováno
Evropskou unií

2. MAP IV – nastavení projektu

Iva Štrojsová a Martina Kestnerová seznámily přítomné s nastavením projektu MAP IV:

Doba trvání: červenec 2023 – prosinec 2025

Nositel projektu: Město MH

Schůzky se konají min. 4x do roka.

2. PS pro RP v MAP IV

Iva Štrojsová ve spolupráci s Martinou Kestnerovou představily, které aktivity PS pro RP jsou vázány na tyto implementační aktivity:

A) PODPORA ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ: ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA

Zaměření:

Rozvoj řeči, přechody ve vzdělávání, prevence školního neúspěchu, předčasné odchody ve vzdělávání, silné stránky dítěte, volnočasové aktivity (včetně nízkoprahových), dotazník rovných příležitostí, brožura s kontakty, děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami/nadaní/žáci se sociálním a jiným znevýhodněním, individualizace a diferenciací ve výuce

Aktivity jsou otevřené nejen pedagogům, ale i zástupcům z oblasti sociální práce a dalším aktérům ve vzdělávání.

Výstupy

Workshopy pro rodiče předškoláků 5x (*Paní Otevřelová – aktivita v MŠ*)

Kulaté stoly/diskuse s odborným programem k tématům RP (přechody ve vzdělávání, prevence školního neúspěchu, prevence předčasných odchodů ve vzdělávání...) – zapojení i aktérů z oblasti sociální a zdravotní, min. 2x za projekt

Seminář/workshop k tématu silné stránky dítěte/rozvoj potenciálu každého dítěte min. 1x za projekt

Setkávání asistentů pedagoga 1x za projekt (*první proběhne letos v listopadu*)

Setkání s inspirací na téma/výjezd na téma spolupráce učitele a asistenta pedagoga 1x

Workshop pro učitele na téma práce s heterogenní skupinou/individualizace a diferenciací ve výuce 1x za projekt

Workshop/vzájemné sdílení a přenos dobré praxe pro pedagogy na téma podpora dětí a žáků nadaných a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků se sociálním znevýhodněním (např. nápady na práci s dětmi a žáky) 1x za projekt

Workshop/vzájemné sdílení zkušeností pro rodiče dětí a žáků na téma podpora dětí a žáků nadaných a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků se sociálním znevýhodněním (např. nápady na práci s dětmi a žáky) 1x za projekt

Setkání s inspirací/výjezd k tématu péče o žáky s podpůrnými opatřeními/o žáky nadané, 1x za projekt (*setkání na ZŠ Nehvizdy*)

Den pro školu – setkání se zástupci různých povolání (prevence předčasných odchodů ve vzdělávání), pro žáky 8. ročníku v daném území 1x

Aktualizovaný přehled volnočasových aktivit pro děti a mládež

Aktualizovaná brožurka k tématu rovných příležitostí na školách

- *Kateřina Nevřelová souhlasila s pomocí s brožurou*
- *Označit, co je zdarma a co je placené*
- *Rozdělit na služby poskytované dětem z MŠ, 1. stupeň, 2. stupeň, starší*

Aktualizovaná data k dotazníku Rovné příležitosti na školách

Publikace a další materiály do tzv. MAPí knihovničky – min. 2 položky

Dotisk publikace Předškolákův mapováček

B) PODPORA PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ, PODPORA MANAGEMENTU TŘÍDNÍCH KOLEKTIVŮ

Zaměření:

Spolupráce škol v podpoře wellbeingu žáků.

Podpora škol v oblasti komunikace s žáky/rodiči – předcházení a řešení konfliktů, techniky aktivního naslouchání

Efektivní spolupráce škol a dalších aktérů v oblasti práce s třídním kolektivem, bezpečného klimatu, vedení třídnických hodin, dynamika třídy a krizové situace, krizová intervence, krizové plány (primární prevence na školách – prevence rizikového chování).

Výstupy

Workshop na téma komunikace s žákem – předcházení konfliktních situací, jejich řešení/metody aktivního naslouchání 1x za projekt

Workshop na téma krizová intervence ve škole 1x za projekt

Sdílení zkušeností a dobré praxe mezi členy školních poradenských pracovišť (případně s odborníkem) 3x za projekt

Workshop pro pedagogy na téma práce s třídním kolektivem pro 1. stupeň/malotřídky (včetně aktivit k tématu wellbeing) 1x za projekt

Workshop pro pedagogy na téma práce s třídním kolektivem pro 2. stupeň (včetně aktivit k tématu wellbeing) 1x za projekt

Seznam materiálů pro práci s třídním kolektivem na 1. stupni/malotřídkách (včetně tématu wellbeing)

Seznam materiálů pro práci s třídním kolektivem na 2. stupni (včetně tématu wellbeing)

Publikace a další materiály do tzv. MAPí knihovničky – min. 2 položky

Pozn. z diskuse: MAPy se aktuálně často zaměřují na wellbeing, na cílovou skupinu dětí a rodičů. Plánování aktivit: problém začátku až odpoledne – ne každý učitel chce odpoledne chodit na vzdělávání. Budou ředitelé ochotni uvolňovat učitele i odpoledne?

3. Aktuální témata, témata z MAP III: dotazník Klima, školní poradenská pracoviště – AP...

Dotazník Klima na školách - má v kompetenci paní Karáskové (školský referent), výsledky za školy zřizované městem MH má město MH.

Obsazenost školních poradenských zařízení – bude doplněno na základě seznamu AP (tvoří jej Iva Štrojsová v průběhu podzimu)

Schůzka AP – 8. 11. 2023 s paní Janou Pekařovou ze ZŠ Skálava Turnov

Primární prevence – schůzka členů školních poradenských pracovišť proběhne 4. 10. 2023, od jara budou zváni i kariéroví poradci (jejich práce je často provázána i s prací ostatních členů ŠPP).

Seznam materiálů + Sdílený dokument s aktivitami pro primární prevenci

- Bude vznikat průběžně viz výstupy u implementačních aktivit na základě tipů členů PS, ŠPP a dalších osob
- Bude zveřejněn na stránkách MAP Mnichovohradištsko
- Některé z materiálů mohou být součástí regionální učebnice

Techniky aktivního naslouchání – počítáme se oslovením paní Evy Růtové (zabývá se např. i mediací)

PAQ Research – letáček o výhodách vzdělávání v období 3–5 let, do ordinace místních lékařů

Přeplněnost středních škol s maturitou:

Jak dopadla situace na místním GMH? Na čtyřletém G byl totožný počet zájemců jako v loňském roce, na osmiletém G se zvýšil počet zájemců meziročně o 35 %. Na čtyřleté studium se hlásí v posledních letech zhruba stejný počet deváťáků z MH jako v minulých letech. V osmiletém přibýlo na jaře mnoho dětí z turnovských škol, velká část se k nám dostala, ale dala (asi vzhledem k možnému dojíždění) přednost gymnáziu v Turnově. Zvýšil se počet dětí z Bakova a okolí a čtvrtým rokem i ze ZŠ Kněžmost.

Kariérové poradenství spadá pod kraj – MAP s nimi spolupracuje. Budeme sledovat jejich nabídku.

Sekce pro ŠMP, psycholožky, AP – pro školní poradenské zařízení

- Je zřízena na webu místního MAPu

Jak se dělá dobrá škola

Odkaz na rozhovor s aktéry série: Michal Kaboš (režisér) — Tomáš Feřtek (scénárista) — Jiří Havelka (průvodce cyklem) — Lenka Poláková (kreativní producentka ČT):

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/15109272875-ct-na-mff-karlovy-vary/223938000920020/>

Odkaz na stránky série:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/13743448133-jak-se-dela-dobra-skola/420235100251001/>

1. díl Státní ZŠ Modřany – část školy má ŠVP podle Montessorri pedagogiky, trojročí, spolupráce, samostatnost, množství vzdělávacích materiálů kolem dětí, zapojování dětí do činností školy – vaření si obědů v 9. ročníku – propojení se vzdělávacími oblastmi, školní zahrada – práce a učení se v ní...

Pozn. MAP II pořádat to této školy výjezd.

2. díl Malotřídni škola v jihočeském Popelíně

Úbytek malotřídni škola a žáků v nich: 2022/23: 1317 malotřídni škol, přes 85 tisíc dětí, méně než 10 procent z víc než milionu dětí v ZŠ. Obec podporuje školu: bez školy by bylo méně lidí v obci, mikrobuses pro svážení dětí, bez zvonění, učení venku, etická výchova, spolupráce s dalšími malotřídni školami, společné akce celé školy, učení starších dětí mladšími...

3. díl Základní škola Janáčkovo náměstí v Krnově

Právě vedení školy před několika lety rozpustilo matematickou třídu. Cílenou desegregací se pak zlepšily výsledky celé školy. Studie ukazují, že pro úspěch dětí je velmi důležité i to, jak jim věří jejich učitelé. Nejčastěji děti třídíme podle kognitivních schopností nebo socioekonomického statusu. Výzkum Jany Navrátilové z Masarykovy univerzity ale ukazuje, že „učitelé žáky (na začátku prvního školního roku na druhém stupni, kdy k rozdělování do výběrových tříd obvykle dochází – pozn. red.) neznají a diverzitu z hlediska výkonu tak v podstatě jen předpokládají.”

4. díl: SOŠ gastronomická Žďár nad Sázavou: SOŠ, o kterou je zájem, teoretické věci ustoupí do pozadí, naděje i pro ty, kteří nedokončili ZŠ, škola dala pocit jistoty a možnosti, práci co nejvíce individualizovat, prvky osobní zodpovědnosti, naše vzdělávání nekončí ve 3 hodiny, vzděláváme děti, ne třídu. Učitelé chápou, že jejich žáci na ZŠ často nezažili úspěch. Učitelé cítí zodpovědnost za nasměrování. Evaluační škála na kartičce. Sdílí budovu s biskupským gymnáziem, objevují krásu různých nadání.

POŘADÍ JEDNOTLIVÝCH EPIZOD VYSÍLANÝCH V ČESKÉ TELEVIZI

- 6. 9. Škola jako cesta k samostatnosti – ZŠ Na Beránku, Praha – Modřany
- 13. 9. Škola, odkud je všechno daleko i blízko – MŠ a ZŠ Popelín
- 20. 9. Škola pro rychlé i pomalé – ZŠ Janáčkovo náměstí, Krnov
- 27. 9. Škola, která chutná – SOŠ Gastronomická, Žďár nad Sázavou
- 4. 10. Spravedlivě neznamená všem stejně – ZŠ Trmice
- 11. 10. Na gympl v pohorkách a s batohem – Gymnázium Přírodní škola, Praha
- 18. 10. Škola pro všechny smysly – Waldorfské školy, Brno
- 25. 10. Inovace, ne revoluce – MŠ a ZŠ Úprkova, Hradec Králové
- 1. 11. Jinému učení prospívá jiný dům – ZŠ Amos, Psáry
- 8. 11. Znovuzrození venkovské školy – MŠ a ZŠ Louňovice pod Blaníkem

Další materiály byly dány členům PS pro možnou inspiraci:

Rozhovor s Tomášem Feřtkem:

Co pro tebe osobně znamená, když se řekne dobrá škola?

Mám svoji sadu parametrů, podle kterých školy posuzuji. Kdybych měl vybrat ty podstatné, dobrá je pro mě škola, kde aktivita dítěte převažuje nad aktivitou učitele a také je to škola, kde se hodně dbá na vztahy mezi lidmi. Ale to jsou moje osobní preference – požadavky rodičů na školu bývají rozdílné. V seriálu ukazujeme školy, které přistupují ke vzdělávání různým způsobem, o všech ale platí, že jsou dobré, protože děti, rodiče i učitelé jsou tam spokojeni a dosahují dobrých vzdělávacích výsledků.

Škol jsi za dobu, kdy se věnuješ tématu vzdělávání, viděl už hodně. Jak rychle poznáš, že škola má co nabídnout? A co tě nejrychleji přesvědčí?

Škola jako instituce neumí lhát. Duch školy většinou prosákne celou budovou, lidmi a jejich chováním opravdu důkladně. Od jedné paní ředitelky jsem slyšel, že než dojdete od vchodu do sborovny, víte o škole všechno a pak už si jen potvrzujete, že jste atmosféru školy přečetli správně. Já to dělám tak, že přijdu do 8. nebo 9. třídy a na něco se zeptám. Z toho, jak na otázku žáci ve třídě reagují, dobře poznáte, jak s nimi ve škole těch devět let pracovali. Když jsou zvyklí na dospělého reagovat jako na jim rovnou bytost, odpoví, poradí, případně mě dovedou, kam potřebuji. Pokud jsou zvyklí jen na podřízenou pozici a příkazy, obvykle neví, jak reagovat a tváří se, že mě nevidí, snaží se té nepříjemné situaci vyhnout. Když se mnou děti ve třídě komunikují na rovinu, vím, že s nimi ve škole komunikují na rovinu i dospělí.

Znamená to, že z tvého úhlu pohledu neexistuje jeden jediný „recept“ na dobrou školu?

To je dokonce jedno ze základních sdělení, které chceme v seriálu předat. Můžeme polemizovat o tom, jestli je dobře, že se náš vzdělávací systém samovolně liberalizoval do takové míry, v jaké je nyní. O čem ale polemizovat nemůžeme, je skutečnost, že v tomto systému vedle sebe existují odlišné typy škol, které z hlediska rodičů, učitelů i dětí jsou dobré. Základ je, že dosahují dobrých vzdělávacích výsledků. Představy o tom, co je k tomu potřeba přidat navíc, ale už mohou být různé. My jsme vybírali různé modely škol a o každé z nich si myslím, že je kvalitní, i když to neznamená, že bych si každou z nich sám vybral.

Kolik dobrých škol jste do seriálu zařadili? A bylo těžké je vybrat?

Je jich deset, protože podle původního záměru jsme je chtěli vysílat v páru se seriálem Ochránce. Kvůli covidové pandemii se ale dokument nepodařilo dokončit včas. Těžké to popravdě řečeno nebylo. Neměli jsme ambice vybrat deset nejlepších škol v České republice, vybírali jsme školy, které reprezentují nějaký směr, specifické pedagogické postupy. Například montesorri škol u nás působí desítky, škol, které pracují s programem Začít spolu, je také celá řada. Dalším kritériem bylo, že šlo o školy, které osobně znám, často i pět deset let, takže jsem si byl jistý, že to, co o nich budeme tvrdit, bude odpovídat realitě. Škol, které jsme do seriálu zařadili na doporučení zvenku, byla menšina.

...

Co je podle tvého názoru potřeba k tomu, aby dobrých škol v českém vzdělávacím systému přibývalo?

To není až tak složité pojmenovat, ale je složité to realizovat. Co je nutně potřeba, to jsou kvalifikované ředitelky a kvalifikovaní ředitelé, a pak zřizovatelé, kteří mají představu o tom, co od školy chtějí a umí si vybrat do vedení člověka, který to dokáže uskutečnit. Je klíčové, aby v konkurzních komisích seděli lidé, kteří dovedou rozeznat kvalitní koncept a vizi školy a vybrat podle toho ředitele. Není náhoda, že všechny školy, kde jsme natáčeli, mají výrazné vedení. Vedle výběru ředitelů je důležité také vytvořit pro ně a pro jejich učitele funkční systém podpory.

Je fajn, že jsme začali lépe platit učitele, ale to nestačí. Mám na mysli financování podpůrných profesí. Ředitelé škol by měli mít možnost zaplatit speciálního a sociálního pedagoga, školního psychologa, měli by mít peníze na dvojjazyčné asistenty pro podporu dětí s odlišným mateřským jazykem nebo na tandemovou výuku. Dva učitelé v hodině, to je mimořádně efektivní metoda proměny výuky. Ta první podmínka je naprosto nutná, ve škole se vždy všechno odvíjí od osobnosti a schopností ředitele nebo ředitelky. Když se učitel rozhodne dělat něco jinak na škole, kde to ředitel nechce, k ničemu podstatnému to nevede. A splnění té druhé podmínky by školy výrazně posunulo směrem, který máme napsaný například ve vzdělávacích strategiích.

Více zde: <https://www.eduin.cz/clanky/nez-dojdete-od-vchodu-do-sborovny-vite-o-skole-vsechno-rika-tomas-fertek/>

Další témata, ke kterým se PS vrátí na dalším setkání:

Věří český učitel v úspěch svých žáků?

Čím déle učím, tím více jsem přesvědčena, že právě postoj a víra učitele v to, že děti učivo (a nejen to) zvládnou, je důležitou součástí výuky. Myslím si, že je to i víra učitele v samotnou osobnost dítěte. Vždyť není prioritou dítěte selhávat. Proč by to chtělo?" říká Markéta Mylková, učitelka matematiky na základní škole Krnov, Janáčkovo náměstí – právě této škole se věnuje aktuální díl seriálu Jak se dělá dobrá škola. Její slova potvrzuje i Tomáš Chrobák, také učitel matematiky z Moravskoslezského kraje. Dodává, že součástí řešení musí být i důvěra učitele ve vlastní schopnosti. „Největší dopad na žáky má učitel, který věří, že má dopad. Odborně se tomu říká kolektivní efficacy, což je vlastně sdílené přesvědčení učitelů, že mohou měnit a ovlivňovat životy svých žáků. S tím podle mého souvisí také víra ve své žáky. Pokud věřím sám sobě, svým schopnostem, znám své silné stránky, ale i slabiny, pak můžu teprve plně důvěřovat dalším lidem.

Více zde: <https://www.eduin.cz/clanky/veri-cesti-ucitele-v-uspech-svych-zaku-jak-postoje-pedagogu-ovlivnuji-vzdelavaci-vysledky-skolaku/>

Délka školní docházky

Ministr školství Mikuláš Bek mluví o proměně délky povinné školní docházky. Zatím není rozhodnuto, jestli se ponechá 9. ročník a přidá první ročník střední školy, nebo se základní škola zkrátí na osm let a přidají se dva povinné středoškolské roky. „V EDUinu určitě prodloužení školní docházky vítáme. Je ale potřeba tuto změnu opravdu velmi dobře připravit. Výhodnost rušení devátého ročníku zatím nikdo nepodložil daty. V EDUinu proto podporujeme ponechat 9 let základní školy a přidat rok povinně na střední. Pro žáky se tak oddálí rozhodování o profesní dráze, což je dobře, ale také je to

udrží déle ve vzdělávacím systému, což zvyšuje jejich šanci na budoucí uplatnitelnost," dodává programový ředitel EDUinu Miroslav Hřebecký.

Jak zlepšit kvalitu výuky na školách? Cestou je efektivnější správa škol

Partnerství pro vzdělávání 2030+ zahájilo na odborné konferenci Jak nastavit odpovědnost za kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách v ČR veřejnou konzultaci ke svému návrhu na uspořádání školské správy na lokální úrovni. Problematika místní školské správy a její význam pro kvalitu vzdělávání byla z různých úhlů pohledu tématem příspěvků konference, která se uskutečnila v Národní technické knihovně v Praze. Všechny příspěvky si můžete poslechnout ze záznamu: Více zde: <https://www.eduin.cz/clanky/jak-zlepsit-kvalitu-vyuky-na-skolach-cestou-je-efektivnejsi-sprava-skol/>

Školní připravenost není otázkou pouze dítěte a rodiny. Podmínky pro vzdělávání musí přizpůsobit i škola

Koncept posuzování připravenosti dítěte na školu prochází v zahraničí již několik desítek let kritickou diskusí. V posledních letech ji můžeme sledovat i v naší odborné debatě, do školní praxe se ale zatím bohužel příliš nepropsala. Tato diskuse se soustředí především na pojmenování bariér při přechodu z mateřské na základní školu a zpochybňuje tradiční pojetí školní připravenosti jako jednosměrné připravenosti dítěte na školu. Přejít mezi předškolním a školním vzděláváním vnímá jako proces vzájemného dialogu, do kterého jsou zapojeni jak dítě a rodina, tak učitelé z mateřských škol i z 1. stupně základní školy. Cílem tohoto nového pojetí je snaha překonat možné bariéry jak na straně dětí a rodin, tak na straně školského systému, a umožnit dětem hladký přechod z jednoho stupně vzdělávání do dalšího.

Doporučení pro aktéry vzdělávací politiky

- Změnit pohled na pojetí přechodu dítěte mezi předškolním a základním vzděláváním a využívání pedagogické diagnostiky.

Jde o základní koncepční změnu v přístupu k hodnocení školní připravenosti dětí i jejich následné podpory, která má zahrnovat v první řadě pozitivní motivaci a nikoli vyhledávání nedostatků. V tomto smyslu je třeba proměnit i pregraduální přípravu a další vzdělávání učitelů.

- Provádět pedagogickou diagnostiku i na 1. stupni základních škol.

V návaznosti na proměnu koncepce aktualizovat Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a zavést do něj stejně jako v předškolním kurikulu závazné provádění pedagogické diagnostiky.

- Provázat spolupráci mezi předškolním a základním stupněm vzdělávání.

V rámci tzv. inkluzivního vzdělávání mají všechny děti nárok na individualizovaný přístup ze strany mateřských i základních škol, proto by se systémové nastavení podpory mělo týkat každého dítěte. V případě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných je také možné například zavést praxi případových konferencí při přechodu dítěte z mateřské do základní školy. Komunikaci a sdílení informací mezi mateřskou a základní školou a zákonnými zástupci dítěte vždy nastavit s ohledem na specifika dané lokality a potřeby jednotlivých aktérů. (Problematickou tuto spolupráci v současné

době činí nesoulad s ustanoveními GDPR, které například konání případových konferencí znemožňují. Bylo by vhodné diskutovat o koncepční změně, která tuto spolupráci ošetří, tak aby probíhala v nejlepším zájmu dítěte)

- Změnit přípravu budoucích pedagogů. Výše zmíněné koncepční změny je třeba promítnout i do pregraduální přípravy budoucích učitelů. Seznámit je s pojetím pedagogické diagnostiky a vhodnými nástroji, které se orientují na potenciál dítěte, nikoli jeho deficity.
- Snížit nároky na děti/žáky na obou stupních vzdělávání (předškolní a 1. stupeň ZŠ).

Zavádět v mateřských i základních školách formativní hodnocení, orientovat se na růstové myšlení a podporu rozvoje silných stránek dětí. Snížit tlak na výkon, nepodporovat v předškolním věku předčasnou scholarizaci dětí. Soustředit se nikoli na narovnávání nerovnoměrností ve vývoji dětí, ale podporovat rovnost jejich šancí na úspěch ve vzdělávání.

- Cíleně podporovat děti ohrožené sociálním vyloučením, nadané děti a děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Například posilovat podpůrné profese v mateřských školách, snižovat počty dětí ve třídách mateřských škol apod.

- Zavést systém včasné péče.

S podporou dětí ohrožených sociálním vyloučením a dalších dětí, které potřebují nějakou formu pomoci, je třeba začít dříve než s dětmi staršími pěti let. Je proto zcela klíčové, aby na základě meziresortní spolupráce – vzdělávací, sociální i zdravotní oblasti – byl vytvořen a státem garantován podpůrný systém včasné péče, který nabídne podporu ohroženému dítěti i jeho rodině, neboť jde často o komplexní potřebu (zároveň probíhá práce s rodinou, potřeby dítěte se zjišťují již při nástupu do MŠ a jsou řešeny komplexně).

Více zde: <https://www.eduin.cz/clanky/skolni-pripravenost-neni-otazkou-pouze-ditete-a-rodiny-podminky-pro-vzdelavani-musi-prizpusobit-i-skola/>

Hospodářské noviny: Odpadlíků ze škol přibývá, stát vyjdou na miliardy. Na severu končí bez vzdělání každé šesté dítě

Ještě před 13 lety mělo Česko v Evropské unii druhý nejnižší podíl lidí, kteří nedokončí základní nebo střední školu. Od té doby ale kleslo až na deváté místo. Zatímco v ostatních zemích se situace zlepšuje, tady počty mladých odpadlíků rostou. Nejhorší je situace v Karlovarském a Ústeckém kraji, kde předčasně ukončilo vzdělání každé šesté dítě.

Lidé bez vzdělání se nevyplatí ani státu. Podle Agentury pro sociální začleňování přijde státní pokladna v důsledku jednoho předčasného odchodu z maturitního oboru do roku 2067 o 22 milionů korun. Především kvůli výplatě podpory v nezaměstnanosti a dalších dávek.

Do zavedení státní maturitní zkoušky v roce 2011 patřilo Česko k premiantům v rámci Evropské unie. Ze vzdělání předčasně odcházelo jen necelých pět procent žáků, unijní průměr tehdy činil

13,4 procenta. Jenže zatímco evropský průměr se stále snižuje na současných deset procent, v Česku počet odpadlíků naopak roste.

Kromě špatného rodinného zázemí třeba i to, že si žáci volí obor poměrně brzy, zároveň je často zlákájí nabídky nekvalifikované práce za mzdu, která pro ně v danou dobu může být zajímavá. Někdy je odradí i praxe, kde vidí stres a náročnou práci.

Ohroženi jsou zejména žáci, kteří nemají stabilní a odpovídající bydlení, jejich rodiče jsou sami nezaměstnaní nebo se v rodině objevuje alkohol, drogy či kriminální činnost. „Není tajemstvím, že děti ze sociálně vyloučeného prostředí je v našem regionu hodně. Jsem přesvědčená o tom, že pomoci může hlavně kvalitní kariérové poradenství. A začít se musí co nejdříve,“ říká radní pro školství Ústeckého kraje Jindra Zalabáková (ANO).

Tedy ne až v devátých třídách, ale už na prvním stupni. Stejně hovoří i metodická příručka pro prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání, kterou letos v dubnu vydali na Pedagogické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Třeba už v páté třídě se s žáky může probírat hodnota peněz a různými aktivitami je přimět k tomu, aby si uvědomili, co je baví a v čem jsou dobří. Na konci prvního stupně se také podle příručky mají žáci seznámit s jednotlivými profesemi. V sedmé a osmé třídě by ideálně měli navštívit různé firmy či workshopy a zjistit své schopnosti.

Nová podoba učiva, kterou chystá ministerstvo školství, by měla přinést také větší zaměření všech škol na kariérové poradenství a orientaci ve světě práce. „Pomoci by mělo také zvažované prodloužení povinné školní docházky,“ naráží mluvčí ministerstva Tereza Fojtová na návrh, aby se zrušily deváté třídy na základních školách a povinná docházka se rozšířila na dva ročníky středních škol.

Předčasné odchody ze vzdělávání mapuje také Karel Gargulák z výzkumné organizace PAQ Research. Podle něj ani kariérové poradenství nemůže zabrat, dokud se nezmění nabídka oborů na školách. „Velké množství úzce zaměřených oborů přináší nižší kvalitu. Žáci si také často uvědomí, že je vybraný obor vlastně nebaví, co se ve škole učí, jim přijde zbytečné. Nebo bojují se šikanou, což je také jedna z klíčových příčin změn oboru.“

Upozorňuje i na to, že státní maturita je pro studenty z učilišť náročná. „Stejný test píšou gymnazisté, kteří mají třeba i šest hodin matematiky týdně. Na učilišti je ale většina času věnována odborné přípravě a odborným předmětům. Je to nespravedlivé, protože češtiny a matematiky mají učni zkrátka o hodně méně.“

Řešením by mohla být profesní maturita, kterou loni navrhl think-tank Univerzity Karlovy Vzdělávání 21. Ta by stačila pro výkon povolání a skládala by se pouze ze školní neboli profilové části. Její součástí by měly zůstat kromě jiného písemná a ústní zkouška z češtiny a cizího jazyka.

<https://www.eduin.cz/clanky/hospodarske-noviny-odpadliku-ze-skol-pribyva-stat-vyjdou-na-miliardy-na-severu-konci-bez-vzdelani-kazde-seste-dite/>

1. 4. Etický kodex učitele – čtení na doma pro inspiraci

- 1. Učitel vytváří prostředí, ve kterém se každé dítě cítí bezpečně.** Dítě se cítí ve školním prostředí jistě a nebojí se vyjádřit. Učitel dává žákovi možnost prožívat školní prostředí jako dobré a spravedlivé.
- 2. Učitel přijímá spoluodpovědnost za sebe a svět, v němž žije, a vede k tomu i své žáky.** Žáci a učitelé mají možnost zažít, co to znamená být aktivním občanem odpovědným za prostředí, jehož jsou spolutvářci. Učitel i žák tak podporují demokratickou kulturu ve škole.
- 3. Učitel uznává své kolegy a jejich profesní sebepojetí. Svoji výuku průběžně podrobuje reflexi a sdílí zkušenosti s ostatními kolegy.** Učitel se nechává inspirovat činností svých kolegů a pomáhá jim ve všech fázích profesního rozvoje.
- 4. Učitel respektuje práva rodičů a zákonných zástupců žáka, vnímá je jako partnery a naslouchá jim.** Učitel si umí nastavit hranice profesní autonomie a zdůvodnit svá rozhodnutí sobě, žákům i rodičům. S ohledem na soukromí a bezpečí žáka zachází eticky s údaji o něm i jeho rodině.
- 5. Učitel je vnímavý ke kulturním a sociálním rozdílům společnosti, v němž působí.** Učitel se z pozice své profese aktivně podílí na odstraňování předsudků vůči lidem různých etnických skupin, národností, barvy pleti, náboženství, sociálního původu, sexuální identity a orientace.
- 6. Učitel kontinuálně usiluje o rozvoj své profesní odbornosti v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky.** Učitel vědomě vytváří prostor pro zlepšení své vlastní práce a sebe sama. K tomu využívá kvalitní informační zdroje a kriticky přemýšlí o jejich relevanci.
- 7. Učitel připravuje děti na život ve stále se měnícím světě a soustavně zvyšuje jejich digitální kompetence.** Učitel klade důraz na etické chování v digitálním prostředí, jde příkladem a dodržuje profesní standardy i v online světě.
- 8. Učitel pracuje udržitelně, a to s ohledem na své vlastní síly i životní prostředí.** Učitel se z pozice své profese aktivně věnuje výzvám, které přináší klimatická změna, úbytek biodiverzity apod., zároveň ale nezapomíná ani na sebe a své potřeby.
- 9. Učitel nezneužívá svého postavení a nevystupuje vůči žákům z pozice moci.** Učitel se všemi účastníky vzdělávacího procesu jedná slušně, s pokorou a s vědomím lidské důstojnosti všech zúčastněných. Je si vědom, že jakékoliv sexuální či erotické vztahy mezi učiteli a žáky jsou nepřijatelné.
- 10. Učitel propojuje vzdělávání ve škole s volnočasovými zájmy žáka.** Učitel aktivně hledá příležitosti, jak využít znalostí a dovedností, jež žáci získali při mimoškolních aktivitách. Vhodně na ně ve výuce navazuje a zamýšlí se, jak je zužitkovat pro naplnění vzdělávacích cílů.

5. Kvalitní škola – indikátory ČŠI – čtení na doma pro inspiraci

Kvalitní škola ví, kam chce směřovat, a jde úspěšně za svým cílem.

Kritéria v této oblasti kladou důraz na jasná pravidla a mechanismy, s jejichž pomocí vedení školu řídí a které umožňují efektivní organizaci školy a její rozvoj a zajišťují, že škola je bezpečné, příjemné a vstřícné místo pro efektivní vzdělávání a osobnostní rozvoj žáků. Základem systematického zvyšování kvality je srozumitelná vize, koncepce a formulace cílů školy. Klíčovou součástí cílů školy je školní vzdělávací program, který je v souladu s odpovídajícím rámcovým vzdělávacím programem a všemi právními předpisy týkajícími se vzdělávání. Pro systematický rozvoj kvality vzdělávání je důležité, aby vedení školy prostřednictvím konstruktivních vztahů a diskusí se zřizovatelem získalo nejen porozumění zřizovatele pro tyto vize a cíle a pro podmínky potřebné pro jejich dosažení, ale i zřizovatelovu identifikaci s realistickou vizí a strategií školy sladěnou s vizí rozvoje obce nebo kraje. Kvalitní škola je organickou součástí své obce a regionu, aktivně se zapojuje do života obce.

Dosažení vysoké kvality vzdělávání je obtížné bez konstruktivních vztahů s rodiči žáků, protože otevřené a konstruktivní vztahy s rodiči jsou základem důvěry. Kvalitní škola aktivně usiluje o to, aby rodiče v co nejvyšší míře vzali cíle školy za své.

Kvalitní vzdělávání nelze poskytnout bez toho, aby se žáci a všichni aktéři cítili ve škole bezpečně. Kvalitní škola je bezpečné a otevřené místo vstřícné k oprávněným potřebám žáků, pedagogů, vedení a dalších aktérů, místo umožňující otevřenou a konstruktivní komunikaci. Má jasná, všem srozumitelná pravidla a mechanismy organizace své činnosti a řešení problémů, aktivně uplatňuje prevenci všech forem rizikového chování.

Kritéria

[1.1 Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují](#)

[1.2 Škola má vzdělávací program \(ŠVP\), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty \(RVP\); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče](#)

[1.3 Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů \(vedení, pedagogové, rodiče\) a jejich participaci na chodu školy](#)

[1.4 Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy](#)

[1.5 Škola spolupracuje s vnějšími partnery](#)

2 Pedagogické vedení školy

Ředitel kvalitní školy je vůdčí osobností pedagogického procesu.

Kritéria v této oblasti kladou důraz na aktivitu vedení školy. Právě přístup vedení školy v oblasti řízení pedagogických procesů je klíčový pro kvalitu vzdělání, které škola poskytuje. Důraz je na všech třech základních činnostech: realizaci opatření a jejich řízení, monitorování a vyhodnocování i následném přijímání opatření. Nezbytnou součástí pedagogického vedení je také vytváření zdravého školního klimatu, zajištění a rozvoj kvalitního pedagogického sboru, ale i zajištění materiálních podmínek pro

vzdělávání. Nutným předpokladem kvalitního pedagogického vedení školy je vlastní profesní rozvoj členů vedení školy.

Kritéria

[2.1 Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření](#)

[2.2 Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů](#)

[2.3 Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy](#)

[2.4 Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání](#)

[2.5 Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj](#)

3 Kvalita pedagogického sboru

Kvalitní školu tvoří kvalitní pedagogové.

Kvalitní vzdělávání se odehrává především v kontaktu žáků s pedagogy. Jádrem kvalitní školy jsou kvalitní pedagogové – kvalifikovaní, profesně zdatní, přístupující k žákům s respektem, vstřícní, profesionálně vystupující, podporující rozvoj odpovědnosti u žáků, uvědomující si vlastní odpovědnost, otevření výměně zkušeností, konstruktivně spolupracující s kolegy a soustavně rozvíjející vlastní vzdělání, rozhled a schopnosti.

Kritéria

[3.1 Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně](#)

[3.2 Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup](#)

[3.3 Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu](#)

[3.4 Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti](#)

[3.5 Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji](#)

4 Výuka

Kvalitní vzdělávání směřující k dobrým vzdělávacím výsledkům všech žáků je základem kvalitní školy.

Smyslem naplňování kritérií v oblasti „výuka“ je implementace principů výuky, které v maximální možné míře přizpůsobují volbu výukových cílů, prostředků a metod individuálním schopnostem žáků a vedou k harmonickému rozvoji vědomostí, dovedností i postojů žáků na bázi kritického

sebehodnocení přiměřeného jejich věku. Zásadním předpokladem pro realizaci takové výuky je přesvědčení pedagogů o možnosti osobnostního a vědomostního rozvoje každého žáka bez ohledu na jeho aktuální pozici na cestě ke vzdělávacím cílům. Klíčovým prostředkem k vytváření vztahu žáků k učení je vysvětlování souvislostí vyučovaného s reálnými situacemi každodenního života a v maximální možné a vhodné míře i zahrnování takových výukových situací a úkolů, v nichž žáci úměrně svému rozvoji takové situace sami rozpoznávají a využívají.

Kritéria

[4.1 Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků](#)

[4.2 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů](#)

[4.3 Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků](#)

[4.4 Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků](#)

5 Vzdělávací výsledky žáků

Kvalitní škola umožňuje každému žákovi maximální rozvoj odpovídající jeho možnostem.

Cílem pro naplňování kritérií v oblasti „vzdělávací výsledky“ je zhodnocení kvality činnosti školy v jedné z nejpodstatnějších funkcí každé školy – tj. dosáhnout toho, aby její absolventi byli vybaveni takovými znalostmi, vědomostmi a kompetencemi, které zajistí jejich úspěšnost v dalším vzdělávání a přispějí ke zvýšení kvality jejich života. Velmi důležité je, aby škola byla schopna systematicky zjišťovat objektivní informace o kvalitě svého vzdělávání, dokázala přijímat a v praxi realizovat smysluplná opatření ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání na individuální, skupinové i celoškolní úrovni. Nezbytným předpokladem pro kvalitní vzdělávání školy je schopnost zajistit, aby vzdělávací výsledky žáků odpovídaly požadavkům realizovaných vzdělávacích programů, aby škola svou činností dokázala motivovat k dosahování co nejlepších výsledků podle schopností žáků a také dokázala docílit toho, aby žáci uměli své vědomosti a schopnosti prokázat a uplatnit v průběhu vzdělávání a v praktickém životě. Velmi důležitým aspektem pro naplnění kritérií v této oblasti je rovněž systematické vyhodnocování úspěšnosti absolventů v dalším vzdělávání a schopnost školy na tyto informace adekvátně reagovat.

Kritéria

[5.1 Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními](#)

[5.2 Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů](#)

[5.3 Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty](#)

[5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání](#)

6 Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)

Kvalitní škola sleduje pokroky v učení všech žáků a cíleně podporuje ty, kdo vyžadují speciální péči.

Smyslem kritérií v této oblasti je zajistit spravedlivost při přijímání žáků ke vzdělávání a v jeho průběhu. S tím souvisí poskytování individuální podpory pro rozvoj kognitivních i sociálních dovedností všem žákům, kteří ji potřebují, a zajištění vstřícného a přátelského prostředí. Pro realizaci spravedlivého vzdělávání je však nezbytné naplnění kritérií i v dalších oblastech: zásadní je průběžné sledování výsledků každého žáka a poskytování pravidelné zpětné vazby a motivující přístup pedagogů demonstrující vysoká očekávání od všech žáků.

Kritéria

6.1 Škola vytváří každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby

6.2 Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření

6.3 Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji žáků, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádný žák nebyl vyčleňován z kolektivu

6. Témata přítomných

Diskuse k aktuálním tématům proběhla průběžně během setkání.

7. Termíny schůzek, rozloučení

Pozvánka na Setkání:

ZŠ Nezvizdy, výjezd, 31. 10. 2023

Odjezd z Mnichova Hradiště: 14:00 h

Program v Nehvizdech: 15:00–17:00 h

Předpokládaný návrat s časovou rezervou do MH: 18:30 h

Obsah: Práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami / s nadaným dítětem, konkrétní tipy na metody, formy výuky, aktivity do výuky pro 1. a 2. stupeň, pomůcky, způsob komunikace s rodiči, nastavení fungování s AP, nové možnosti, tipy, nápady na efektivní výuku, procvičování...

Jarní termín 3. schůzky PS pro RP: úterý 12. 3. 2024

Podklady připravila a záznam vytvořila: Mgr. Iva Štrojsová

